

Sprawozdanie nt. pozyskanych środków zewnętrznych przez Powiat Wodzisławski w 2024 r.

Spis treści

I. Wprowadzenie

Przedmiot i cel opracowania.

II. Podstawowe źródła dofinansowania projektów / zadań, które pozyskał Powiat Wodzisławski w roku 2024.

1. Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021 - 2027 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny Plus, Fundusz Sprawiedliwej Transformacji).
2. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
3. Dotacje z gmin.
4. Pozostałe środki krajowe (Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych, Fundusz Solidarnościowy).
5. Inne programy UE (Erasmus+, Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności).

III. Podsumowanie.

IV. Załącznik - zestawienie tabelaryczne pozyskanych środków zewnętrznych przez jednostki organizacyjne Powiatu oraz komórki Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim w 2024 r.

I. Wprowadzenie

Dostępne dla jednostek samorządu terytorialnego środki zewnętrzne stanowią realną możliwość finansowania inwestycji oraz innych zamierzeń w sektorze publicznym.

Sprawozdanie nt. pozyskanych środków zewnętrznych przez Powiat Wodzisławski za rok 2024 stanowi podsumowanie starań i wykonanych prac na rzecz społeczności lokalnej w zakresie m.in. oświaty, służby zdrowia, opieki społecznej, rynku pracy, ochrony środowiska oraz dróg i transportu.

Sprawozdanie zostało opracowane przez Wydział Funduszy Zewnętrznych i Zamówień Publicznych Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim, w oparciu o:

- a) przekazane informacje z komórek i jednostek organizacyjnych Powiatu Wodzisławskiego nt. pozyskanych środków zewnętrznych,
- b) dostępnych informacji publikowanych na portalach dedykowanych środkom zewnętrznym.

Głównym celem niniejszego sprawozdania jest przedstawienie aktywności Powiatu Wodzisławskiego w pozyskiwaniu środków zewnętrznych w roku 2024, które obecnie stanowią ważne źródło finansowania realizowanych przez samorząd inwestycji oraz działań wynikających z nałożonych na powiat zadań.

Niniejsze sprawozdanie zawiera informacje o podstawowych źródłach dofinansowania projektów / zadań, które Powiat Wodzisławski pozyskał w 2024 r. (dane tabelaryczne). Dane dotyczące pozyskanych środków (wartość dofinansowania, wkład własny, wartość całkowita projektu), przedstawione w prezentowanym zestawieniu są wartościami wynikającymi ze złożonych wniosków o dofinansowanie oraz podpisanych umów/porozumień i nie wykazują zmian, które zachodzą w trakcie procesu realizacji projektu.

II. Podstawowe źródła dofinansowania projektów / zadań, które pozyskał Powiat Wodzisławski w roku 2024

Realizacja przez Powiat Wodzisławski wielu przedsięwzięć nie byłaby możliwa bez ich współfinansowania ze środków zewnętrznych. Środki finansowe pozyskane w 2024 roku z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, programów krajowych oraz z innych źródeł (o łącznej wartości ponad 49 mln zł) pozwoliły na realizację wielu kluczowych inwestycji w powiecie. Najwięcej środków, bo aż 21 845 520,59 zł pozyskano z programów unijnych, m.in. ze środków Krajowego Planu Odbudowy oraz Erasmus+. Ze środków krajowych m.in. z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg pozyskano w sumie 11 098 537,13 zł. Kolejnym źródłem dofinansowania, z którego pozyskano duże środki, bo aż ponad 8,5 mln zł to dotacje gminne. W ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pozyskano ponad 4 mln zł i ponad 2 mln zł pozyskano z darowizn.

Poniżej przedstawiono podstawowe informacje na temat najważniejszych źródeł dofinansowania, z których korzystał Powiat Wodzisławski.

1. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚLĄSKIEGO 2021-2027

W latach 2021-2027 – na bazie doświadczeń z poprzednich lat – w Polsce utworzono 16 programów regionalnych, które finansuje budżet Komisji Europejskiej łączną kwotą około 33,5 mld euro, a które zarządzane są na poziomie poszczególnych województw. Dostępne środki służą zmniejszeniu dysproporcji w rozwoju regionów należących do Unii Europejskiej. Największą pulą środków, bo blisko 5,14 mld euro (co stanowi ok. 15% całej alokacji przyznanej na programy regionalne), dysponuje program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FE SL). Na tę sumę składają się środki z trzech funduszy:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR),
- Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+),
- Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST).

Środki te pozwolą na realizację kompleksowych projektów w obszarze inwestycji infrastrukturalnych, działań z zakresu wsparcia kapitału ludzkiego oraz przedsięwzięć zmierzających do transformacji gospodarczej i społecznej regionu.

Fundusze Europejskie dla Śląskiego były negocjowane bezpośrednio pomiędzy władzami województwa a Komisją Europejską oraz poddane szerokim konsultacjom społecznym. W efekcie powstał program skrojony specjalnie pod kątem specyficznych potrzeb województwa śląskiego. W programie wyszczególniono 13 obszarów wsparcia (priorytetów):

- I. Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój
- II. Fundusze Europejskie na zielony rozwój
- III. Fundusze Europejskie dla zrównoważonej mobilności
- IV. Fundusze Europejskie dla sprawnego transportu
- V. Fundusze Europejskie dla rynku pracy
- VI. Fundusze Europejskie dla edukacji
- VII. Fundusze Europejskie dla społeczeństwa
- VIII. Fundusze Europejskie na infrastrukturę dla mieszkańca
- IX. Fundusze Europejskie na rozwój terytorialny
- X. Fundusze Europejskie na transformację
- XI. Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFRR
- XII. Fundusze Europejskie na pomoc techniczną EFS+
- XIII. Fundusze Europejskie na pomoc techniczną FST

Część środków finansowanych z Funduszy Europejskich dla Śląskiego skierowana jest na przedsięwzięcia typowo inwestycyjne – począwszy od tych wspierających przedsiębiorców, poprzez infrastrukturę telekomunikacyjną, drogową i sanitarną, aż po przedsięwzięcia mające na celu ochronę środowiska czy infrastrukturę ochrony zdrowia. Specjalna pula środków przeznaczona jest na wspieranie osób mających trudności na rynku pracy, a także chcących założyć własną firmę lub podnieść swoje kwalifikacje. Dofinansowany zostanie rozwój i właściwe ukierunkowanie edukacji, w sposób zwiększający szanse absolwentów na

znalezienie pracy. Promowane będzie też nawiązywanie i zacieśnianie więzi oraz współpracy pomiędzy przedsiębiorcami i naukowcami.

W programie Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 część środków została zaplanowana na konkretne potrzeby Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w poszczególnych subregionach województwa:

- ZIT Subregionu Centralnego – ok. 505 mln euro,
- ZIT Subregionu Południowego – ok. 149 mln euro,
- ZIT Subregionu Północnego – ok. 150 mln euro – ok. 87 mln euro w programie + 62,5 mln w Kontrakcie Programowym,
- ZIT Subregionu Zachodniego – ok. 154 mln euro.

Obszary przewidziane do realizacji w ramach instrumentu ZIT obejmują:

- efektywność energetyczną budynków użyteczności publicznej,
- efektywność energetyczną budynków mieszkalnych,
- zrównoważony transport miejski,
- zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju,
- niwelowanie skutków działalności przemysłowej, w tym górniczej na środowisko, poprawę wskaźników różnorodności biologicznej na terenach wykorzystanych w celach środowiskowych,
- poprawę stosunków wodnych na obszarze oddziaływania kopalń,
- ponowne wykorzystanie terenów poprzemysłowych na cele rozwojowe regionu,
- rozwój kształcenia, w szczególności branżowego we współpracy z przedsiębiorcami.

Włączenie Związku Subregionu Zachodniego do udziału w procesie dystrybucji środków w ramach ZIT pozwoli na kontynuację dotychczasowych działań na rzecz rozwoju terytorialnego w regionie, przyczyni się do szerszego udziału partnerów lokalnych w procesie wyboru przedsięwzięć do dofinansowania oraz wzmocni współpracę na rzecz osiągnięcia celów programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021 – 2027.

2. PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) utworzono na mocy ustawy z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Celem Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest wspieranie rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz aktywizacja osób niepełnosprawnych.

Środki PFRON przeznaczone są między innymi na:

- obniżanie kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych (dofinansowanie wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, refundacja składki na ZUS dla właściciela firmy),

- dofinansowanie składek ZUS dla tych osób, które same podejmują działalność gospodarczą oraz składek KRUS dla niepełnosprawnych rolników i ich domowników,
- przystosowanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- pomoc dla osób niepełnosprawnych, które rozpoczynają działalność gospodarczą lub rolniczą,
- wsparcie imprez sportowych kulturalnych i rekreacyjnych osób niepełnosprawnych,
- turnusy rehabilitacyjne,
- warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej,
- zakup sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego,
- likwidację barier,
- wsparcie edukacji osób niepełnosprawnych,
- wsparcie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- współpracę europejską.

Środki finansowe na wsparcie ww. obszarów pochodzą głównie z obowiązkowych miesięcznych wpłat pracodawców, którzy zatrudniają co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, a wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ich zakładzie jest niższy niż 6%. W przypadku państwowych i niepaństwowych szkół, zakładów kształcenia nauczycieli oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych wymagany wskaźnik wynosi 2%. Obowiązek wpłat na PFRON powstaje, gdy przeciętne zatrudnienie pracowników w danym miesiącu, osiągnie co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

Powiat Wodzisławski co roku pozyskuje środki z PFRON, a w 2024 r. była to kwota ponad 4 mln zł.

3. DOTACJE Z GMIN

Wykonywanie zadań publicznych może być realizowane w drodze współdziałania między jednostkami samorządu terytorialnego. Gminy, związki międzygminne, powiaty mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy. Pomoc ta może przybierać wszelkie formy, w tym pomocy rzeczowej lub finansowej. Decyzja o jej udzieleniu oraz zakresie i formach należy do organów powiatu i gminy, stosownie do ich kompetencji wynikających z ustaw samorządowych.

Powiat Wodzisławski od wielu lat aktywnie współpracuje z gminami szczególnie w zakresie infrastruktury drogowej czy transportu. Umożliwiają to ustawy: z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 ze zm.), z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 107 ze zm.) oraz z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.).

Zarówno powiat jak i gminy podejmują uchwały określające:

- formę pomocy (rzeczowa czy finansowa),
- odbiorcę pomocy (jednostkę samorządową, której jest udzielana pomoc),

- kwotę pomocy,
- przeznaczenie pomocy (zadania, na jakie pomoc jest udzielana).

Dotacja nie może być wykorzystana na inne cele niż określone w umowie, a jej rozliczenie odbywa się na podstawie wydatków dokonanych z budżetu powiatu poniesionych tytułem pokrycia kosztów określonych w umowie.

Z dotacji z gmin Powiat pozyskał w roku 2024 dofinansowanie w wysokości ponad 8,6 mln zł.

4. POZOSTAŁE ŚRODKI KRAJOWE

1) RZĄDOWY FUNDUSZ ROZWOJU DRÓG

W 2018 r. powołany został nowy mechanizm wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego - Fundusz Dróg Samorządowych. Jego celem jest powstanie nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, stanowiącej ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki. Utworzenie Funduszu ma również na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej stanowi działanie komplementarne do inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego.

Ustawą z dnia 19.11.2020 r. o zmianie ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych oraz niektórych innych ustaw zmieniano nazwę Funduszu na Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (RFRD).

Źródła finansowania Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg to wpłaty pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), dotacje z budżetu państwa, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa i spółek, w których wszystkie akcje (udziały) są własnością Skarbu Państwa.

Wsparcie w ramach RFRD koncentruje się na następujących obszarach:

- dofinansowaniu budowy, przebudowy i remontu dróg powiatowych i dróg gminnych,
- dofinansowaniu budowy mostów lokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych,
- finansowaniu budowy, przebudowy i remontu dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych o znaczeniu obronnym,
- dofinansowaniu zadań mających na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w obszarze oddziaływania przejść dla pieszych (w ramach zadań powiatowych i gminnych),
- dofinansowaniu budowy obwodnic lokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich,

- dofinansowaniu budowy, przebudowy lub remontu dróg wojewódzkich, dróg powiatowych lub dróg gminnych, zarządzanych przez prezydenta miasta na prawach powiatu będącego siedzibą wojewody lub sejmiku województwa.

W ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, środki przekazywane są na zasadach konkursowych. Za przeprowadzenie naboru oraz późniejszą ocenę wniosków o dofinansowanie odpowiadają wojewodowie. Ostatecznego zatwierdzenia listy zadań do dofinansowania z RFRD, z prawem dokonywania w nich zmian, dokonuje Prezes Rady Ministrów. W 2024 r. Powiat pozyskał z RFRD ponad 3 mln zł.

2) FUNDUSZ ROZWOJU PRZEWOZÓW AUTOBUSOWYCH

Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych (FRPA) został ustanowiony na podstawie ustawy z 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Fundusz jest instrumentem wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego będących organizatorami publicznego transportu zbiorowego i wspiera samorządy w realizacji zadań własnych dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. FRPA jest państwowym funduszem celowym, a jego dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu. Funkcjonowanie Funduszu zostało zaplanowane w perspektywie wieloletniej.

Fundusz jest zasilany m.in. z:

- wpływów z tytułu opłaty emisyjnej, o której mowa w Prawie ochrony środowiska,
- wpływów z tytułu opłaty zastępczej, o której mowa w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych,
- wpływów z opłaty paliwowej, o której mowa w ustawie o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym.

W 2024 r. Powiat z FRPA pozyskał środki w wysokości ponad 4,9 mln zł.

3) FUNDUSZ SOLIDARNOŚCIOWY

Fundusz Solidarnościowy jest państwowym funduszem celowym. Fundusz utworzony został ustawą o Funduszu Solidarnościowym z dnia 23 października 2018 r.

Celem Funduszu jest udzielanie wsparcia społecznego, zawodowego, zdrowotnego oraz finansowego osobom z niepełnosprawnościami. Funkcjonowanie Funduszu zgodnie z ideą jego utworzenia ma służyć zapewnieniu kompleksowego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami, wpływając jednocześnie na większy komfort życia tej grupy społecznej.

Realizując politykę włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami, od 2019 r. uruchamiane są programy resortowe oraz rządowe, których beneficjentami są osoby z niepełnosprawnościami oraz członkowie ich rodzin i opiekunowie. Fundusz może także wspierać działania w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy oraz działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności

działania w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej podejmowane przez przedsiębiorstwo społeczne na rzecz swoich pracowników będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym.

Środki Funduszu przeznacza się również na finansowanie:

- świadczenia uzupełniającego, kosztów obsługi wypłaty świadczenia uzupełniającego, kosztów obsługi wniosku o świadczenie uzupełniające oraz kosztów świadczeń zdrowotnych związanych z wydawaniem orzeczeń dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji,
- renty socjalnej, zasiłku pogrzebowego oraz kosztów ich obsługi.

Powiat Wodzisławski w roku 2024 pozyskał z Funduszu Solidarnościowego ponad 600 tys. zł.

Łącznie w ramach środków krajowych Powiat pozyskał ponad 11 mln zł.

5. INNE PROGRAMY UE

Powiat Wodzisławski w roku 2024 pozyskał dofinansowanie w ramach programu Erasmus+ oraz Krajowego Planu Odbudowy.

1) ERASMUS+

Erasmus+ to program Unii Europejskiej obejmujący dofinansowanie projektów w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu na lata 2021 - 2027. Program Erasmus+ wspiera kraje w zakresie efektywnego wykorzystywania potencjału kapitału społecznego oraz promowania idei uczenia się przez całe życie. Dofinansowanie w ramach programu wynosi 100% kosztów kwalifikowalnych.

Program ten pomaga przezwyciężyć kryzys związany z wysokim wskaźnikiem bezrobocia wśród osób młodych, wzmacniając i usprawniając systemy edukacji i szkoleń oraz umożliwiając obywatelom zdobywanie umiejętności wymaganych dziś przez pracodawców.

Program wspiera wykorzystywanie potencjału i umiejętności ludzkich oraz kapitału społecznego Europy, promując zasadę uczenia się przez całe życie. Wsparcie jest udzielane na rzecz uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego w dziedzinach kształcenia, szkolenia i sportu. Program zwiększa również możliwości z zakresu współpracy i mobilności dotyczące krajów partnerskich, przede wszystkim w dziedzinie szkolnictwa wyższego i młodzieży. Erasmus+ pomaga również promować systemowe reformy w poszczególnych krajach.

Szkoły Powiatu Wodzisławskiego aktywnie pozyskują dofinansowanie z Programu Erasmus+, które jest przeznaczone na szkolenia, warsztaty zagraniczne dla uczniów i nauczycieli w ramach współpracy zagranicznej szkół ponadpodstawowych.

W ramach dofinansowania z innych programów UE Powiat Wodzisławski pozyskał ponad 21,8 mln zł.

2) KRAJOWY PLAN ODBUDOWY I ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) to kompleksowy program wsparcia i wzmocnienia polskiej gospodarki. KPO jest planem rozwojowym określającym cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 oraz służące ich realizacji reformy i inwestycje.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności składa się z 54 inwestycji i 48 reform. Inwestycje i reformy określone w KPO mają wspierać odbudowę potencjału rozwojowego gospodarki utraconego w wyniku pandemii COVID-19, wzmocnić konkurencyjność i podnieść poziom życia społeczeństwa.

Zgodnie z celami UE znaczna część budżetu przeznaczona jest na cele klimatyczne (44,96%) oraz na transformację cyfrową (21,28%).

Obszary wspierane w ramach KPO to:

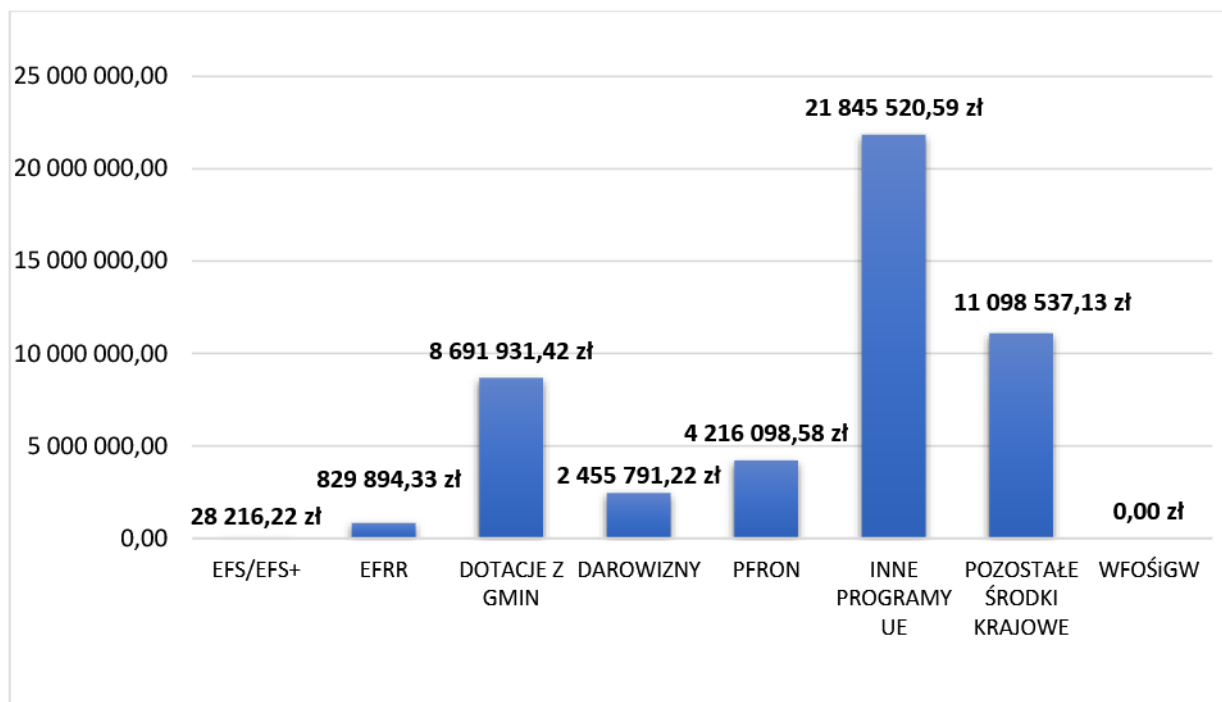
- odporność i konkurencyjność gospodarki,
- zielona energia i zmniejszenie energochłonności,
- transformacja cyfrowa,
- efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia,
- zielona, inteligentna mobilność,
- bezpieczeństwo energetyczne (REPowerEU),
- poprawa jakości instytucji i warunków realizacji KPO.

Łącznie Powiat Wodzisławski pozyskał w 2024 roku środki zewnętrzne o wartości ponad 49 mln zł. Wartość ta uwzględnia również darowizny na cele społeczne w wysokości ponad 2,4 mln zł.

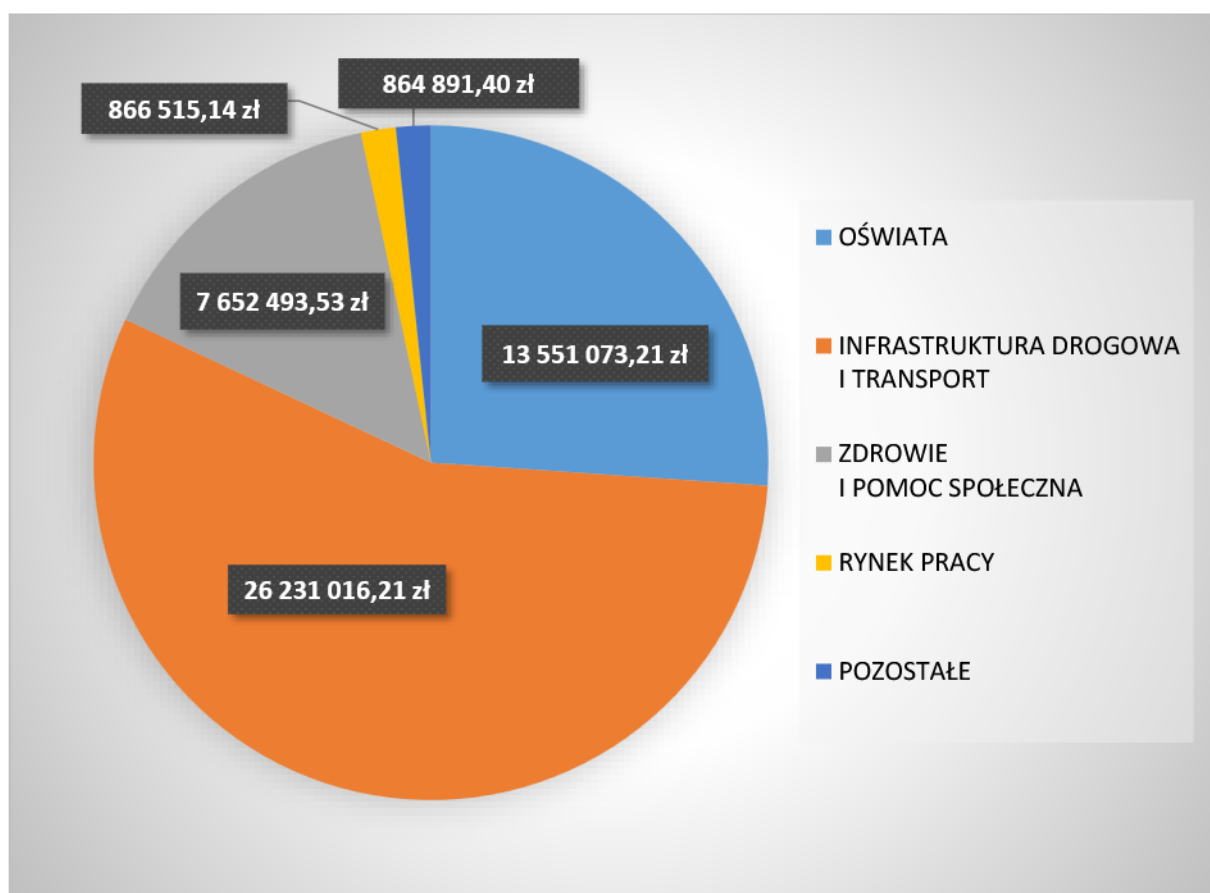
Zestawienia tabelaryczne oraz wykresy środków z funduszy zewnętrznych pozyskanych w 2024 roku przedstawiają się następująco:

ŚRODKI Z FUNDUSZY ZEWNĘTRZNYCH POZYSKANE W 2024 ROKU PRZEZ JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POWIATU ORAZ KOMÓRKI STAROSTWA POWIATOWEGO W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM Z PODZIAŁEM NA ŹRÓDŁA DOFINANSOWANIA	
EFS/EFS+	28 216,22 zł
EFRR	829 894,33 zł
DOTACJE Z GMIN	8 691 931,42 zł
DAROWIZNY	2 455 791,22 zł
PFRON	4 216 098,58 zł
INNE PROGRAMY UE	21 845 520,59 zł
POZOSTAŁE ŚRODKI KRAJOWE	11 098 537,13 zł

WFOŚiGW	0,00 zł
RAZEM	49 165 989,49 zł



ŚRODKI Z FUNDUSZY ZEWNĘTRZNYCH POZYSKANE PRZEZ POWIAT WODZISŁAWSKI W 2024 ROKU Z PODZIAŁEM NA OBSZARY				
OŚWIATA	INFRASTRUKTURA DROGOWA I TRANSPORT	ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA	RYNEK PRACY	POZOSTAŁE
13 551 073,21 zł	26 231 016,21 zł	7 652 493,53 zł	866 515,14 zł	864 891,40 zł
49 165 989,49 zł				



III. Podsumowanie

Dzięki istniejącym Programom dającym możliwość pozyskiwania przez JST zewnętrznych środków pochodzących z budżetu UE i budżetu krajowego, samorzady zyskały bezcenne źródło finansowania planowanych zadań. Środki zewnętrzne są „motorem napędowym” całej prowadzonej przez Powiat polityki inwestycyjnej i społecznej, wspomagają kontynuację rozpoczętych zadań, decydują o kierunku planowanych działań, jak również minimalizują ryzyko zastoju związanego z brakiem środków własnych Powiatu.

Obecnie Unia Europejska realizuje okres programowania budżetowego na lata 2021 – 2027. Podstawowym dokumentem w ramach polityki spójności jest **Umowa Partnerstwa**. Określa ona szczegółowo cele i zakres interwencji, odpowiedzialne instytucje za zarządzanie funduszami, programy oraz ich finansowanie. Aby realizować założenia tego dokumentu, opracowano programy krajowe i regionalne, które określają priorytetowe obszary wsparcia i wyznaczają konkretne działania. Umowa Partnerstwa zakłada kontynuację realizacji dotychczasowych programów krajowych oraz regionalnych.

Obszary programów w ramach Umowy Partnerstwa:

1. Infrastruktura i środowisko

Przystosowanie do zmian klimatu, gospodarka o obiegu zamkniętym, efektywność energetyczna, energia ze źródeł odnawialnych, rozbudowa inteligentnej infrastruktury

energetycznej, lepsza infrastruktura transportowa, infrastruktura na potrzeby ochrony zdrowia oraz kultury.

2. Badania, rozwój, innowacyjność

Wsparcie badań i innowacji oraz wykorzystywania zaawansowanych technologii w przedsiębiorstwach i konsorcjach, wprowadzanie wyników prac B+R, transfer technologii, rozwój sektora venture capital, powstawanie nowych modeli biznesowych na rzecz transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym oraz zmiana modeli biznesowych polskich przedsiębiorstw (Przemysł 4.0).

3. Rozwój kapitału ludzkiego

Rynek pracy, zasoby ludzkie, edukacja i kwalifikacje, włączenie i integracja społeczna, ochrona zdrowia, innowacje społeczne, rozwój ekonomii społecznej i usług społecznych.

4. Rozwój cyfrowy

Kompetencje cyfrowe, wykorzystywanie zaawansowanych technologii cyfrowych (big data), cyberbezpieczeństwo, e-usługi sektora publicznego i prywatnego, cyfryzacja back-office administracji publicznej, zwiększenie dostępności danych cyfrowych o wysokim potencjale wykorzystania, cyfryzacja sektorów (w tym transportu, rolnictwa, środowiska, kultury oraz zdrowia), dostęp do ultraszybkiego szerokopasmowego internetu, sieci międzysektorowe (DIH).

5. Polska Wschodnia (słabiej rozwinięte regiony Polski)

Większa przedsiębiorczość, rozwój i modernizacja systemu dystrybucji energii, adaptacja do zmian klimatu i ochrona przyrody, gospodarka o obiegu zamkniętym, zrównoważona mobilność miejska, zwiększenie dostępności transportowej (drogowej i kolejowej), miejsca aktywności społecznej, turystyka.

6. Pomoc najbardziej potrzebującym

Pomoc żywnościowa, podstawowa pomoc materialna, działania w obszarze włączenia społecznego, tzw. działania towarzyszące dla osób najbardziej potrzebujących służące zwiększeniu samodzielności osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

7. Program w zakresie rybactwa i morza

Wsparcie zrównoważonego rybołówstwa i ochrony żywych zasobów morza, bezpieczeństwo żywnościowe, poprawa skuteczności międzynarodowego zarządzania oceanami, ochrona, bezpieczeństwo oraz czystość mórz i oceanów, rozwój zrównoważonej niebieskiej gospodarki, wsparcie dobrobytu społeczności nadbrzeżnych.

8. Program Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

Łagodzenie skutków transformacji branży paliw kopalnych i energetyki konwencjonalnej w kierunku gospodarki neutralnej klimatycznie: zmiany profilu gospodarczego, wzrost

innowacyjności i rozwój MŚP, wzrost gospodarczy oparty o wiedzę, zmiany kwalifikacji i aktywne przeciwdziałanie bezrobociu, rekultywacja terenów pogórnich dla poprawy atrakcyjności inwestycyjnej, wdrażanie działań związanych z efektywnością energetyczną, zieloną gospodarką i gospodarką obiegu zamkniętego. Program będzie realizowany w regionach silnie związanych z wydobywaniem i przetwórstwem paliw kopalnych. Wśród tych regionów będzie również Śląsk.

9. Pomoc Techniczna dla Funduszy Unii Europejskiej

Wsparcie instytucji systemu wprowadzania programów w perspektywie 2021 - 2027, działania wzmacniające potencjał beneficjentów funduszy europejskich oraz przedsięwzięcia koordynacyjne.

10. 16 programów regionalnych

Programy oparte na strategiach rozwoju województw obejmujących inwestycje, m.in. w działalność badawczo-rozwojową przedsiębiorstw, wsparcie MŚP, e-usługi publiczne, klastry, rozwój OZE, efektywność energetyczną, przystosowanie do zmian klimatu, ochronę terenów cennych ze względu na przyrodę, retencję wody, gospodarkę wodno-ściekową, odpadową, regionalną infrastrukturę transportową i tabor, infrastrukturę w zakresie kultury i turystyki, aktywizację zawodową, podnoszenie kwalifikacji, usługi świadczone w środowisku lokalnym, integrację społeczną, wsparcie podmiotów ekonomii społecznej, edukację, profilaktykę w ochronie zdrowia, standardy usług w zakładach leczniczych.

11. Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej

Jako kontynuacja dotychczasowych programów – Interreg z udziałem Polski: 9 programów współpracy transgranicznej (z czego dla 5 Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej pełni funkcję instytucji zarządzającej), 2 programy współpracy transnarodowej oraz program międzyregionalny Interreg Europa.

Pozyskiwane środki zewnętrzne są ważnym elementem każdego budżetu JST, w tym także budżetu Powiatu Wodzisławskiego. Pomimo, często skomplikowanego procesu pozyskiwania i rozliczenia otrzymanego dofinansowania, efekty realizowanych projektów mają ogromny wpływ na rozwój infrastruktury oraz na społeczność powiatu wodzisławskiego.

IV. Załącznik – zestawienie tabelaryczne pozyskanych środków zewnętrznych przez jednostki organizacyjne Powiatu oraz komórki Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim w 2024 r.

Dokument podpisany elektronicznie przez:
 Justyna Wuwer
Data podpisu:
2025.04.09 11:03:05.